

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoP/9/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716209068
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8716209068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filakovského v právnej veci manželov T. a T., právne zastúpený JUDr. Marcelom Mašanom, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 2, 058 01 Poprad, o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému E. zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny I., o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14P 257/2016-46 zo dňa 23. mája 2017, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. v III. výroku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Manželstvo účastníkov konania Q. L. Y., rod. L., nar. XX.X.XXXX a Q. I., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX, zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu I., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. číslom XX, r o z v á d z a.

II. Na čas po rozvode z v e r u j e mal. E. I., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Z a v ä z u j e otca prispievať na výživu mal. E. sumou 230,- eur mesačne, od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je otec p o v i n ť platíť do rúk matky vždy do 15.-ho dňa v mesiaci vopred.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 18, § 19, § 22, § 23 až § 26, § 62, § 75, § 76 odsek1 a § 78 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“); § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“).

3. Vychádzal zo zistenia, že manželstvo účastníkov konania podľa ich zhodného vyhlásenia je nefunkčné a neplní žiaden spoločenský účel a preto návrhu na rozvod vyhovel. Pri zverení mal. E. do osobnej starostlivosti matky vychádzal zo správy kolízneho opatrovníka a súhlasného vyhlásenia rodičov. Nakoľko príjem matky činí v priemere 800 Eur mesačne, príjem otca 1.200 libier mesačne, iné vyživovacie povinnosti rodičia nemajú a mal. E. má zvýšené výdaje z hľadiska jeho zdravotného stavu, o výživnom rozhodol tak ako je to uvedené v III. časti napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal aj na skorší rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 14P/28/2013-22 zo dňa 18.04.2013, v zmysle ktorého bol okrem iného otec zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200 Eur mesačne, pričom príjem otca vtedy činil 870 Eur mesačne.

4. Proti III. výroku rozsudku podal včas odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil a určil výživné vo výške 60 Eur mesačne. Uviedol, že nie je schopný platiť výživné vo výške 230 Eur mesačne. Súd možnosti otca zjavne nezohľadnil a pri určení výživného sa zameral jednostranne na potreby dieťaťa. Súd nevzal do úvahy tú skutočnosť, že otec žije dlhodobo v zahraničí, kde životné náklady sú podstatne vyššie ako na Slovensku a jeho príjem je na hranici chudoby.

5. K odvolaniu otca podal vyjadrenie kolízny opatrovník. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. Uviedol, že výška výživného v sume 230 Eur mesačne je primeraná schopnostiam a možnostiam otca a primeraná potrebám dieťaťa. Od poslednej úpravy výživného v roku 2013 došlo k výraznej zmene pomerov na strane mal. dieťaťa. Z hľadiska zdravotného stavu má zvýšené výdavky, ako aj v spojitosti so štúdiom na súkromnej škole.

6. K odvolaniu otca podala vyjadrenie matka. Žiadala odvolací súd o ponechanie výroku č. III napadnutého rozsudku v plnom rozsahu. Uviedla, že v roku 2006 utrpel otec vlastnou vinou úraz, keď sa pobil v krčme. Následne zapríčinil skoro smrteľný úraz mal. E., kedy tento utrpel na 40 % popáleniny II. stupňa. Po mnohých operáciách a transplantáciách kože na 40 % tela sa maloletému stav zlepšil. Neskôr však začali problémy a začal byť častí chorý. Po vyšetreniach na imunológii jej doktor oznámil, že maloletý má imunitu ako onkologický pacient. Všetky liečby boli mimoriadne nákladné a otec sa ich nezúčastňoval. Stav maloletého sa zhoršuje aj v súčasnosti, nevyhnutné sú liečenia a pobyt pri mori. Po odchode zo spoločnej domácnosti v roku 2010 si otec začal brať pôžičky. Mal. E. by potreboval nie len estetickú operáciu tela, ale i celkovú plastiku, nakoľko mu zlé zhojenie rán sťažuje pohyb rúk. Následkom častých operácií absolvoval maloletý celkové anestézy (cca 12 krát), čo má za následok zhoršenie jeho neurologického stavu. Často ho bolieva hlava, má D., čím mu matka musí venovať zvýšenú starostlivosť. Tiež musela v jeho záujme vyhľadať školu, kde berú ohľad na žiakov s týmito poruchami. V tejto škole platí mesačne 135 Eur x 10 mesiacov + 200 Eur na zápisné a pomôcky. Má za to, že otec predložil keď nie fiktívny, tak nedostatočný príjem. Po dvoch rokoch v zahraničí, kde už má aj nový partnerský vzťah je naivné si myslieť, že nemá prácu a nemá z čoho žiť. Otec si vie na seba zarobiť a nie málo. Pôžičky, ktoré otec uvádza sú len jeho, bez jej podpisu.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je opodstatnené.

8. Súd prvej inštancie mal dostatočným spôsobom osvedčené okolnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu matky, skutkový stav zistený v primeranom rozsahu, vec správne právne posúdil a správne vo veci rozhodol.

9. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom ako aj k odvolacím námietkam, odvolací súd uvádza nasledovné:

10. Podľa ustanovenia § 36 odsek 1 prvej vety Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

11. Podľa ustanovenia § 62 odsek 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa ustanovenia § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa ustanovenia § 78 odsek 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa ustanovenia § 121 C.m.p., rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že k poslednej úprave výživného došlo rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 14P/28/2013-22 zo dňa 24.04.2013, kedy súd zaviazal otca prispievať na výživu sumou 200 Eur mesačne od 01.04.2013. V čase poslednej úpravy výživného príjem otca činil 877,46 Eur mesačne a príjem matky bol 491,15 Eur mesačne. Maloletý navštevoval X. ročník Základnej školy, pričom mal zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom.

16. V čase rozhodovania prvoinštančného súdu bol už mal. E. žiakom X. ročníka Základnej školy. Stravuje sa v škole (stravné 22,20 Eur mesačne), navštevuje výtvarný krúžok (80 Eur ročne) a strelecký krúžok (10 Eur mesačne), pričom výdavky pramenia aj z účasťou na súťažiach. Maloletý trpí oslabenou imunitou následkom úrazu (popáleniny II. stupňa na 40 % tela) a tiež má reflux, čo si vyžaduje špeciálne stravovanie. Za lieky sa dopláca cca 25 Eur mesačne. Z obsahu spisu teda vyplýva, že od roku 2013 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. E. v tom smere, že jeho odôvodnené potreby si vyžadujú zvýšené výdavky.

17. Matkin príjem v súčasnosti činí cca 750 Eur mesačne. Poberá tiež prídavok na dieťa vo výške 23,52 Eur mesačne. Do domácnosti (s maloletým býva v spoločnej domácnosti s jej rodičmi) prispieva, okrem strany aj sumou 100 Eur mesačne. Spláca pôžičku (150 Eur mesačne), mobilný telefón (cca 50 Eur mesačne), kredit maloletého (10 Eur mesačne) a internet (28 Eur mesačne).

18. Otec v súčasnosti pracuje v C. R., kde jeho príjem podľa jeho vyjadrenia činí cca 1.200 libier mesačne. Výdavky si otec vyčíslil na sumu cca 1.223 libier mesačne (nájom, poisťka na auto, cestná daň, cestovné náklady, elektrina, internet, vykurovací olej, splácanie pôžičiek). Vzhľadom na skutočnosť, že otec v súčasnosti žije v zahraničí, kde výdavky môžu byť vyššie ako na Slovensku, treba prisvedčiť skutočnosti, že u otca došlo k zmene pomerov spočívajúcej v náraste jeho výdavkov. Na druhej strane však u otca došlo k výraznému nárastu príjmu (na sumu cca 1.200 Eur mesačne) a teda aj k podstatnej zmene pomerov spočívajúcej k nárastu jeho aktív. Navyiac, vzhľadom na to, že otec odišiel pracovať do zahraničia je začne nelogické, aby jeho výdavky prevyšovali jeho príjem. Z obsahu spisu nevyplýva, že by otec trpel akýmkoľvek zdravotnými problémami. Preto podľa názoru odvolacieho súdu je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať aj vyšší príjem na zabezpečenie svojich potrieb ako aj potrieb maloletého.

19. Odvolací súd sa na základe vyššie uvedeného stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie ako aj názorom kolízneho opatrovníka, že suma určená napadnutým výrokom rozsudku je primeraná vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého ako aj možnosti a schopnosti otca ako povinného. Navyše v čase, kedy otec dosahoval príjem cca 870 Eur, bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého vo výške 200 Eur mesačne, pričom takýto stav trval už od roku 2013.

20. Čo sa týka výšky výživného určenej prvoinštančným súdom, táto je adekvátna vzhľadom na vek dieťaťa, jeho odôvodnené potreby ako aj schopnosti a možnosti otca. Výška výživného je plne súladná s hľadiskami, ktoré sú uvedené v § 75 odsek 1 veta prvá Zákona o rodine.

21. Majúc na zreteli vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd s osvojením si dôvodov napadnutého výroku o výške výživného, tento ako vecne správne potvrdil (§ 387 odsek 1 C.s.p.).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).